

התכלת פרק רביעי מנחות

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. צו את בני ישראל
ומרת אלהם את קרבני
לחמי לאשי יתחזו
תשמרו להקריב לי
במועד; במדבר כח ב'
2. ומנחתם ונסכים
לפריס לאלים ולבבשים
במספרם במשפט;
3. במדבר כט יח
4. זה קרבן אהרן וגביו
אשר יקריבו ליי ביום
המשח את אהרן האהפ
לכל מנחה תמיד מחזיקה
בבקר ומחזיקה בערב;
ויקרא ו י

הגהות הב"ח

(א) גמ' הדר אמר רנא הא
נמי: (ב) שם יוסף וכן בכל
העמוד: (ג) רש"י ד"ה דברי
ר"ש וכיון דמקרא יליף עיקר
הוא כן הו' דאחרונא
דאחריתא היא כל"ז ונ"ב ושם
ק"ל לר' יהודה דמן תרומת
הלשון בצין וקין"ל כר' יהודה
ה' דכן ילפינן מקרא קו"ל:
(ד) ד"ה שמי' וכו' מני ל"ג
כהנים העסוקים:

מוסף רש"י

פר העלם דבר של
ציבור. כגון שהורו צייד
עצודת סוכים ועשו ציור
על פיהם וידעו שטעו וחזרו
בס וזריחין מועד חל ליקח
זה וישעיר עמוד סוכים של
ציור. בתחילה מגבין
להן. שגזרין גזין מכל
אחד מישראל מועד לקטת
מסס פר ושעיר עצודת
סוכים לזרין קרנן (הוריות
ג.)

דאדוריתא. איזו מהמטות
נשית אחרונה נסמך עלה
אמלחא דמר דומר, דכל חד
וחד הדך משטותיה קמיתא
וינקט שיטתיה דחבריה
ובתרייתא עיקר דהדור צה
מקמיתא (יבמות (ד:)
בבארא דחשובא (בבא
שאלא מלוה (יומא (ז.) בבא

עמוקה (109 ח"ד): אמר
שמעתא דמחשכון.
שכאן יודעין טעמו של דבר
בדוין מלכס טעס שאינו
(109): שביעי בסלת.
סלאחר הקטעו אכרי תמיד
מקטירין מנחתו דהיינו סלת
חשיעי בידן. נספס רביעית
הסוף, כל אלו קרבים עם
האכזרים דאין מקריבין עולה
בלא מנחה וקספס וחסותס
על עי קרבינן עגורס

כהן גדול, הואיל ומן הפסוק ה
הא אמרינן בהקומץ רבה (לעיל
יד). דהא דקתני ביום זנסכים
הביא הגסכים צפני עזמן יכול ל
דאי קדשי נפסלין בלינה כדמיה
קרב

ה' מינייהו [א] אחריתו. אלו נאמר באחרונה שנקמתו עליה [ה] דשמה
ההדר ביה מאידך משום דק"ל (ערוזין דף מו:) ר' יהודה ור' שמעון
הלכה כרבי יהודה: קמייא. דקמתי לר"ש שצאין מן הלשכה [א]
לדליה בזה כפרה. מנחת כהן יוצא ליורשים כפרה בגוה אצל פר

קרבני לחמי לאשי. ריבה הכתוב
 וצדקתו הכרה דכל לאשן קרבן
 יענה: **לרבות פר העלול.** דבאין
 מתחרמות השלשה כמדת דכדתא
 שמשמעו וזע"ג ללוא אדעתא דהכי
 הילוא שקליהם שהרי לא היו יודעים
 שיחטאו אפ"ה מרבה להו קרא: **דברי**
השם. וכיון דמקרא יליף עיקרו הוא
 (א) דלחירימא: **שמיני**
בתביבסין. במסכת תמיד (דף לא:)
 מנזי (ו) לכהנים י"ג העוסקים בתמיד
 זין צבוק בין צבוק זה בין צבוק זה
 דבבן: **באשרא דשוכא.** דבבן
 עמוקה היא דכתיב האומר ללוא
 חסדי (שמיני מד): **שביעי.** מקריב
 הקטל דמנחת נסכי תמיד: **פשיע**
יבין ה"ז דלא בעלי. לעולם ואש
 קיימא לן מנחתם ונסכיהם צליה
 כ"ר דאם לא הקריבו היום נסכים
 קריבם לתחר וכוון שלח אשן צבלי
 דלא נפקלו צליה אלא וימזין דקריב
 תמיד בלא נסכים: **אלא דאפי.** לא
 הוא נסכים לא קתני האי גבי חציתין
 דאח מת כ"ג לא קתני וזע"ג
 שיעמוד כהן אחר: **אדוריהם** עד

דרבא. הא דקאמר רבי ירמיהו
בבבלי טפסאי: מצינשומין אמרי קמיהו.
בשטאנו ואמרם שום טעם שאינו פירוש
באמרו אחרו השומעין לפני נבי ארץ
ישראל: מצינשומין. כי אמרתי מיילי
מעלייתא לא אמרי להו קמיהו: הא
מצינשומין דאמרן דאריה בטליה מצינשומין
היא דיפה דמתיבין (דא לא) ^א דנקפא
למיילי מקרה דאמרין מצינשומין (ויקרא ו'
סבלת מנחה תמיד מה תמיד אינו בטל
ואף היא אינה בטלה): מאי הוי
עובדא. כרבא או כרבי ירמיה: פליגי
בזה. כחזיתו ק"ג של מת: מפריש
עמו שני קמנים על לבונה. כשהיה
מביא עשרון שלם מביאו ומקריב
עמו שני קמנים לבונה ומקריב
הואחד לחצי עשרון של שחרית
והואחד לחצי של צון הערבית:
ולא

לכונה קומץ שחרית וקומץ ב
חצי קומץ שחרית וחצי קומ
דוסתאי סבר לא אשכחן חצ
דבעי שני קמצים בעי רבי

אחרי לא מייתי מתני' דמייתי מי
שנהיה כל שהוא מעל ושמה להכי
מעילה טפי כדקאמר בתר הכי דמנ
מוכחח כן ושמה ה"ק מתני' אשמ
פר העלם דבר ושערי עבודת ב
פרי עבודת כוכבים : פ' דל'
אשכחן דיפלוג אתקנות ולעיל

באפרה אין מועלין אמר רב אשי שתי תקנות
הוא דאורייתא בה מועלין באפרה אין מועלין
כיון דחזו דקא מזוללי בה וקא עבדי מיניה
למכתן גזרו ביה מעילה כיון דחזו דקא פרישי
הספס הוואת אוקמיה אדאורייתא: ת"ר⁶ פר
העסק דבר של ציבור ושערי עבודת כוכבים
בתחילה מגבין להן דברי ר' יהודה ר"ש אומר
מתרומת הלשכה בה באין והתנינו איצבא⁷ א
מיניהו⁸ אחריתא אמרוה רבנן קמיה דרב אשי

לימא קמייא אחריא דשמעינן ליה לר"ש
דחייש לפשיעה אמר להו רב אשי אפי' תימא
בתיירא אחריא כי קא חייש ר"ש לפשיעה
במילא דלית בהו כפרה בגווה במילא
דאית להו כפרה בגווה לא חייש ר"ש לפשיעה
מאי הוי עלא א"ל רבא וזמי לרב אשי ת"ש
תניא יאת קרבני לרבי לאשי ריש יניחו
תשמרו להקריב לי במועדו לרבות פה העלם
דבר של ציבור ושעירי עבודת כוכבים שבאין
מתרומת הלשכה דברי ר"ש: ושלמיה היתה
קריבה וכו': א"ר חייא בר אבא בעי רבי יוחנן
שלימה שחרית ושלמיה בין הערבים או דילמא
שלימה שחרית ובמילה בין הערבים אמר רבא
ת"ש^א שמיני בחביתים ואם איתא דבמילה בין
הערבים הא זמנין דלא משכח ליה שמיני
בחביתים ה"ד דמת כ"ג ולא מינו תחתיו
אמרו רבנן קמיה דרבי ירמיה אמר^ב בבליא
טפשא משום דיתבו באתרא דחשוכא
אמרי שמעתתא דמשכן אלא דקתני^ג שביעי
בסלת תשיעי ביין ה"נ דלא בטלי^ד מנחתם
ונסכיהם^ה בלילה מנחתם ונסכיהם אפילו
למחר אלא^ו דאי לא קתני ה"נ דאי לא
קתני אהדרהו קמיה דרבא אמר מבישותין
אמרי מטיבותין לא אמרי מטיבותין
והדר אמר רבא הני נמי מטיבותין
היא^ז אמר קרא^ח בסלת מנחה תמיד הרי היא
לך כמנחת^ט תמידין מאי הוי עלא אמר
ר"נ בר יצחק ת"ש דתניא שלימה^י שחרית
ושלימה בין הערבים א"ר יוחנן פלגי בה
אבא^{יא} יוסי בן דוסתאי ורבנן אבא יוסי בן
דוסתאי אומר מפריש לה שני קמצים של
הערבים ורבנן^{יב} אמרי מפריש לה קומץ אחד
בין הערבים במאי קמיפלגי אבא יוסי בן
קומץ דקריב ורבנן סברי לא אשכחן עשרון
זמן כהן גדול שמת ולא מינו אחד תחתיו
לרבנן

סיעתא לעולא הנהנה מן התענוט כשהיא חיה לת
מיימי דלילתא היינו דרוק תענוט הוילי ולכפ
אלא לא שמעין ⁶ הטוה וזית ספרים דברסי הוילי ו
דלפילי תענוט דדילי איכא מעילה ועולא אשמעין
יב. יס לנדקדק אמאי נקט גבי פר לשון יחיד וגבי
ענין יזה לר"ש דחיי"א פשיעה. קתא קטא ד
משל יורשם: **דא** יא קתני. כלומר דבר

תיפוק ליה דלפך הקדש מותר כדאי
ולמאן דמוקי (ז) הא דמיא חסור
איניש דלמעול יחא אלא למאן דמוקי
לל שעה (פסחים דף כ:) קשיא וי"ל דשמי
הכא דכל מצוותה שטרפיה עומד
ועוד דכל טעם דהתם משום דלין
לך דבר שנעשית מצוותו ומעולין בו
אבל הכא אכתי לא איתעביד:

דקא עבדי למכתן. רצ אשי
לטעמיה דאמר צמקת

מכות (דף כה). לאפר מקלה מותר להיזהר על מכוה מאסו דמכוה מוכחא ענין: לארזי ביה מעי'א. משמע הכא לארזי מעילה מדרבנן וה"נ. מחייבין פרק הריזולו לו (ויחא דף ע"ו) ובפרק ולד חטאת (תמורה ד' יא): מועלין בדמים דברי ר"מ ור"ש ותיבא' אין מועלין ועד כאן לא פליגי אלא דרבנן אכל' לאורייתא ואין מועלין וז"ל דגריסי פרק ולד חטאת מ"ט דמדי' אין מועלין ויציבס הוא אלא ה"ג מ"ט לכוהלו אין מועלין מדאורייתא והסמ' נמי מן ר"ש אומר הדס קל בחטילתו וסומר בדסוף כו' אלתא מדאורייתא ותימה בצקו פרק תרלה דתמורה (דף לב:) ^(א) צעי גבי מקדיש עולה לבדק הבית אסור לשוחטתא עד חשיפדה ומועלין בה שמי מעילות ופריך וי' דרבנן מה איכא מעילה דרבנן וא"ל דיון לארזא מעילה לאורייתא לא שייך לתקן מעילה אחר דרבנן ומיהו סימא

דריש מעילה (דף ג.) תנן קדש
 קדשים ששטנן בדרוס מועליין בזה
 דרבנן ומאי איכא בזה מעילה דלאורייתא
 ומעילה דרבנן דלאורייתא משום חומש
 דרבנן לא משום חומש דאורייתא וי"ש קרבן
 ופרקי' מי איכא מעילה דרבנן אין
 לאמר עולא קדשים שמתו ילאו מידי
 מעילה דבר תורה הא דרבנן איכא
 מעילה ואמאי לא מייתי מתני' דלאכא
 מעילה בדרוס י"ל משום דדרוס טפי
 לקדשי קדשים ששטנן בדרוס ^(א) וכמאן
 דחנקניהו דמי ^(ב) (והב"ר חיים וכן
 פ"י בקוטרס כאן) דרס אקדשה
 דרבנן והשתא איכא שפיר מעילה
 דלאורייתא אבל קדשים שמתו לא נחא
 להו קדושת דמים הילכך מייתי טפי
 שפיר ^(א) ואפר פרה נמי איכא קדושה
 מרבנן וקשה לפירושו בדפדוק ולד
 חטאת (מורה דף ג.) גבי קדשים
 שמתו דפרקי' מי איכא מידי דמעקרא
 לית בהו מעילה ^(א) דפקקת ואמרת
 אפי' בקדשים קלים ולבסוף אית ביה

מעילה ולא והרי דם ומאי פריך
לפירוש טובא איכא לפלוגי * לבן
נראה כמו שפירשתי ומיהו תימא ק"מ
על עד שפגום כשהיא מתה ק"מ
אחיא לא בדילי מינה ותקנו רבנן
ורה אחיא בדילי מינה ואין הסוגיא
עלו היכא ללא בדילי איכא מעילה:
עירי לשון רבים והו מנאי למינקט
היחול נמי חייס לפשיעה ללא
יזנו רבנא לאלא באקריא בעלמא:
לרבנן

באין מן הלשכה: ו) העלם דבר: ט) והך היא: ט) אמר
אפר פרה. עיין תוס' יומא דף מו ע"ב: יא) דפסק ותני א

(א) אולי ז"ל אמרתי דאי לא נפקא לי ממתני' ונסכיחם יתירי דכתיבי בקרבנות החג להכי כתיבי (תבחים)

עין משפט
גד מצוה

א מ"י פ"ד מהל'
שקלים הלכה ב:
ב ג מ"י פ"ג מהל'
תמידין ומוספין הלכה
כב:

רבינו גרשום

דקא פֿרשי מספֿק
ת. כשהיה ספיקא
אם נטמא אם לא לא
רוצה שיהו מזוין עליו
החשב בדעתו שטמא
נטמאות והיינו מועל.
מזה אדאורייתא שאין
לין באפירה. בתחילה
אין להן כלומר שלא
לדקאן אותה מתרומת
כח אלא גובין עכשיו
אחד ואחד פרוטה
אין מהן: הי מנייהו

לדעת אי זו נשנית
והנה מאלו הבריות
בה ר' שמעון ואמר
יתודה קדישא לך ר'
קנו ר' יתודה הלכה
תודה: ליהודה קדישא
אחרתא שחזו ר'
איה דאמר בה כחלה
באין ואמר מחרומת
כה כן באין דחייש
יתוא כדאמינן לעיל
דקו דקא פשעי בה
דמוה דאדוריתא דניח
בה: כמלתא דלית לה
היה. כגון כ"א שמת
היו הורשים מביאין
דורו היו מביאין ולא
עצמן משום הכי
י. כדאמרינן דאמר ר' חיי
הנה כגון פר העלם
של צבור ושעירי עז
לה ולכפר אלא פשעי

[illegible]

ראה דצ"ל ה"ג דלא צטלי
מנין דקרבי מנחה ונסכים
דלילה או ר"ו:

שיטה מקובצת

מִיִּיְהוּ דִּאֲחֵרִיתָא :
מִיִּיְהוּ. הֲדַר אִמְר רַבָּא הָא
מִסְבּוֹתָן : ג] כִּמְנַחַת
: ד] מִיִּיְהוּ דִּאֲחֵרִיתָא :
לִיָּה דִּנִּימָא הֲדַר : ו] מִן
כַּה. נִאמְרָה בְּאַחֲרֹנָה
עֵינָן לִר"ש דִּאִמְר לַעֲיִל
צְבוּר תִּהְיֶה מִנַּחַת כַּהֵן
וְלֹא מִיּוֹרֶשֶׁן שְׂמָא

לא נפקא לי א' מקרא.

תמיד נפקא דכתיב וכו' :